

2 0 1 4

(May)

EDUCATION

(General)

Course : 601

(Techniques and Methodology of Teaching)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. কেৱল উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Give answer only :

(a) “শিশুৰ বিকাশৰ বাবে শিক্ষকে সম্পাদন কৰা কাৰ্যকে শিক্ষাদান বোলা হয়।” কোনে কৈছিল ?

“Teaching is the task of teacher which is performed for the development of a child.” Who said this?

(b) “শিকনৰ পৰম্পৰাগত অনুবন্ধনবাদ তত্ত্বটো কোনে আগবঢ়াইছিল ?

Who propounded ‘the classical conditioning theory of learning’?

(c) “খেলা হৈছে এক আনন্দমূলক কাৰ্য।” কোনে কৈছিল ?

“Play is a kind of amusement in the work.” Who said this?

- (d) 'উইনেটকা আঁচনি'ৰ আৱিষ্কাৰক কোন আছিল ?
Who was the inventor of 'Winnetka Plan'?
- (e) NCERT ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?
What is the full form of NCERT?
- (f) 'Communication' শব্দটো — ভাষা —
শব্দৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে ।
The word 'communication' is derived
from — word of — language.
- (g) *The Behaviour of Organism* নামৰ কিতাপখনৰ
লেখক কোন আছিল ?
Who authored the book named
The Behaviour of Organism?
- (h) কম্পিউটাৰৰ আৱিষ্কাৰক কোন আছিল ?
Who was the inventor of computer?

2. তলৰ প্ৰশ্নবিলাকৰ উত্তৰ দিয়া : 2×8=16

Answer the following questions :

- (a) শিক্ষাদানৰ দুটা সাধাৰণ নীতি উল্লেখ কৰা ।
Mention two general maxims of teaching.
- (b) উদাহৰণসহ অ-ভাষিক সংযোগৰ সংজ্ঞা দিয়া ।
Define non-verbal communication with
example.
- (c) খেলা-ভিত্তিক পদ্ধতিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা ।
Mention two characteristics of play-way
method.
- (d) অণু শিক্ষণ আৰু সমষ্টিগত শিক্ষণৰ মাজত থকা দুটা
পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা ।
Mention two differences between micro-
teaching and macro-teaching.

- (e) শিক্ষাদানৰ দুবিধ শ্ৰব্য সঁজুলিৰ নাম উল্লেখ কৰা ।
Name two audio aids of teaching.
- (f) শ্ৰেণীকোঠা সংযোগৰ দুটা বাধা উল্লেখ কৰা ।
Mention two barriers of classroom communication.
- (g) সংৰচনা নিৰ্বাচনৰ দুটা নীতি উল্লেখ কৰা ।
Mention two principles of selection of structure.
- (h) এটা ভাল পাঠ পৰিকল্পনাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা ।
Mention two characteristics of a good lesson plan.

3. চমু টোকা লিখা :

4×5=20

Write short notes on :

- (a) মূৰ্তৰ পৰা অমূৰ্তলৈ শিক্ষাদানৰ নীতি
The maxim of teaching from concrete to abstract
- (b) কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতি
Kindergarten method
- (c) শিক্ষাত প্ৰযুক্তিবিদ্যা
Technology in education
- (d) এজন শিক্ষকৰ বাবে পাঠ পৰিকল্পনাৰ গুৰুত্ব
Importance of lesson plan for a teacher
- (e) জনসংযোগৰ গুৰুত্ব
Importance of mass communication

4. শিক্ষাদান মানে কি? ভাল শিক্ষাদানৰ তিনিটা লক্ষণ আলোচনা কৰা। 2+6=8

What is meant by teaching? Discuss three characteristics of good teaching.

5. পাঠ পৰিকল্পনা মানে কি? পাঠ পৰিকল্পনাৰ হাৰ্বাৰ্টিয়ান স্তৰকেইটা আলোচনা কৰা। 2+5=7

What is lesson plan? Describe Herbertian steps of lesson planning.

অথবা / Or

- শ্রব্য-দৃশ্য সঁজুলি মানে কি? শ্রব্য-দৃশ্য সঁজুলিৰ ব্যৱহাৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক কিদৰে উপকৃত কৰে? 2+5=7

What is meant by audiovisual aids? How can the use of audiovisual aids benefit the students?

6. শৈক্ষিক প্ৰযুক্তিবিদ্যা মানে কি? পঞ্চ 'M' প্ৰণালী হিচাপে শৈক্ষিক প্ৰযুক্তিবিদ্যা সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা। 2+6=8

What is educational technology? Explain the 5 'M's as a system of educational technology.

7. শিক্ষাত যোগাযোগ প্ৰক্ৰিয়াৰ বৈশিষ্ট্য সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 7.

Discuss the characteristics of communication process in education.

8. বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থাত কৰ্মকেন্দ্ৰিক পদ্ধতিৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা। 6

Discuss the importance of activity method in the present educational system.

***